

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev2 937/11
04.04.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Vlaste Jovanović, predsednika veća, Zvezdane Lutovac i Predraga Trifunovića, članova veća, u parnici tužioca P.M. iz S.P., koga zastupa punomoćnik I.B., advokat iz S.P., protiv tužene M.š. J.B. iz P., koga zastupa punomoćnik Z.K., advokat iz P., radi poništaja otkaza ugovora o radu, odlučujući o reviziji tužioca, izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda u Novom Sadu Gž1.4580/2010 od 20.06.2011. godine, u sednici veća održanoj 04.04.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužioca izjavljena protiv presude Apelacionog suda u Novom Sadu Gž1.4580/2010 od 20.06.2011. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom preinačena je presuda Osnovnog suda u Pančevu P1.650/10 od 20.05.2010. godine, pa je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se poništi rešenje br. 146/3 doneto od strane direktora tuženog 26.10.2009. godine o prestanku radnog odnosa i odluka Š.o. tuženog br. 146/5 od 11.11.2009. godine kojom je odbijen prigovor tužioca, kao i da se tuženi obaveže da tužioca reintegriše u proces rada. Tužilac je obavezan da tuženom na ime troškova spora isplati 27.400,00 dinara.

Protiv pravnosnažne drugostepene presude tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu presudu na osnovu člana 399. ZPP ("Sl. glasnik RS" 125/04...), pa je našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a ni druge povrede koje mogu predstavljati revizijski razlog. Tužilac konkretno ne ukazuje koju je bitnu povredu učinio prvostepeni ili drugostepeni sud.

Tužiocu, ranije zaposlenom kod tuženog na radnom mestu ... konačnom odlukom prestao je radni odnos, zato što je posle bolničkog lečenja i nalaza i mišljenja više zdravstvenih ustanova utvrđeno da nije sposoban za vaspitno-obrazovni rad sa decom ali je sposoban za druge poslove u okviru svoje kvalifikacije. Zaključke referentnih zdravstvenih ustanova tužilac u prvostepenom postupku nije osporio.

Kod takvog činjeničnog stanja prvostepeni sud smatra da je otkaz tužiocu nezakonit zato što se pravilo iz člana 120. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja odnosi samo na zasnivanje radnog odnosa, a ne i na prestanak radnog odnosa. Trebalo je po stanovištu prvostepenog suda u konkretnom slučaju primeniti pravilo sadržano u članu 176. stav 1. tačka 2. Zakona o radu po kome po samom zakonu može prestati radni odnos ako je zaposlenom po odluci suda ili drugog organa zabranjeno da obavlja određene poslove, a ne može da mu se obezbedi obavljanje drugih poslova. U konkretnom slučaju ne postoji pravnosnažna odluka suda ili drugog organa kojim je tužiocu zabranjeno obavljanje poslova ..., pa je otkaz nezakonit i tužilac je vraćen u proces rada ali ne u nastavni proces (rad sa decom).

Suprotno, drugostepeni sud smatra da je otkaz zakonit i da se pravilo o prestanku radnog odnosa primenjuje ne samo u postupku zasnivanja radnog odnosa već i u pogledu prestanka radnog odnosa.

Stanovište drugostepenog suda je pravilno.

Zaposlenom tužiocu prestao je radni odnos nezavisno od njegove volje i volje poslodavca, ali ne po članu 176. Zakona o radu, već po posebnom zakonu - Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja (član 120.). Po tom zakonu u radni odnos u ustanovi može da bude primljeno lice pod uslovom propisanim zakonom i ako ima odgovarajuće obrazovanje i psihičku, fizičku i zdravstvenu sposobnost za rad sa decom i učenicima (st. 1 i 2); po pravilu iz stava 5. citirane odredbe zaposlenom prestaje radni odnos ako se u toku radnog odnosa utvrdi da ne ispunjava uslove iz st. 1. i 2. ovog člana ili ako odbije da se podvrgne lekarskom pregledu u nadležnoj zdravstvenoj ustanovi.

Iz citirane odredbe specijalnog zakona proizilazi da se radi o specifičnom prestanku radnog odnosa po sili zakona, a ne kako to revident tvrdi prestanku radnog odnosa iz člana 176. stav 1. tačka 2. po kojoj radni odnos prestaje ako pravnosnažnom sudskom odlukom ili odlukom drugog organa pravosnažno bude zabranjeno da

prestaje ako pravnoснаznom sudskom odlukom ili odlukom drugog organa zaposlenom bude zabranjeno da obavlja određene poslove, a ne može da mu se obezbedi obavljanje drugih poslova. Zbog prirode delatnosti zakonodavac je posebnom (citiranom) zakonom propisao veoma stroge uslove prijema u radni odnos i strožije kriterijume u pogledu prestanka radnog odnosa u odnosu na matični zakon (Zakon o radu). Za razliku od matičnog zakona poslodavac nije u obavezi da u slučaju utvrđenja gubitka bilo kog uslova zasnivanja radnog odnosa iz citirane odredbe obezbedi obavljanje drugih poslova. Propisani uslovi moraju biti ispunjeni kako prilikom zasnivanja radnog odnosa tako i u pogledu toka radnog odnosa pri čemu nije nužno da se utvrđuje gubitak radne sposobnosti po pravilima koja važe u pogledu ostvarivanja socijalnih prava (Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju). Dovoljno je da se od strane nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da zaposleni nema psihičku ili fizičku sposobnost za rad sa decom i učenicima da bi mu kao u ovom slučaju prestao radni odnos po sili zakona.

Na osnovu člana 405. ZPP odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća

sudija

Vlasta Jovanović,s.r.